

MÜZE EĞİTİMİ

MÜZE NEDİR?

MÜZE, toplumun hizmetinde, halka açık, insanların eğitimi ve eğlenmesi için somut ve somut olmayan insana ve çevreye ilişkin unsurları toplayan, koruyan, araştıran, iletişim kuran, sergileyen, kâr düşüncesinden bağımsız ve süreklliliği olan bir kuruluştur (ICOM, 2003).

Müzeden daha heyecan verici, daha eğlenceli mekanlar vardır!

Müze sıkıcı bir yerdır! Karanlık ve soğuktur...

“Müzede nesnelere dokunmak yasak”

Müzelerde yok olmuş uygarlıklar sergileniyor!

müzedeeki nesneler canlandırma yaparak ve dokunarak daha iyi öğrenilebilir!!

“Müze toplumun tarihini ve geçmişini yansıtan gençlerin oraya giderek bilinçlendiği yerlerdir”

“Müzeler derslerin anlaşılması için gerekli yerlerdir”

“Müzeye gitmek bana sosyal bilgiler dersinde yardım eder”

“Bir nesneye tek bir açıdan yaklaşmamak gerekmektedir. Bir nesnenin farklı yönlerini keşfetmek gerekmektedir.”

“Müzede insanların bakış açılarının nasıl değiştiğini öğreniriz. Hayatın değerini ve zorluklarını anlarız.”

SK X-

Use the X-
table to ma

Your skeletal-
an amazing s
your body. Liv
connective tis
give you coor

As you grow, y
you and resp
If you are inju
you exercise a
bones grow str

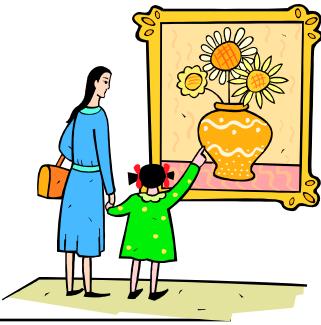

Washington Ulusal Doğa Tarihi Müzesi, 1869

İstanbul Arkeoloji Müzesi, 1933

Çağdaş Müze

- Nesneleri biriktirmekten çok kullanan
- Somut olmayan kültür mirasıyla ilgilenen
- Koleksiyondan çok topluluğun gereksinmesiyle ilgilenen
- Ziyaretçilerle yakın ilişkiler kuran
- Ziyaretçinin müzeye aktif katılımını, işbirliğini sağlayan
- Ziyaretçi araştırması yapan (profil hakkında)
- Farklılıklarını kaynaştıran
- Düşündüren, araştırmaya yönelik müze'dir.

Uluslararası Sanatlar Müzesi, ABD

Merak + heyecan + öğrenme isteği

Çağdaş müze;

- **Çocuğa, gence, yaşlıya, engelliye eğitim veren;**
- **Bireyi, aileyi, okulu etkinlik kapsamına alan;**
- **Yetişkin eğitimi, halk eğitimi, toplum eğitimi, yaşam boyu eğitim yapan;**
- **Bireyin gelişmesine ve toplumun kalkınmasına katkıda bulunan gerçek bir eğitim kurumudur.**

Hamburg Denizcilik Müzesi

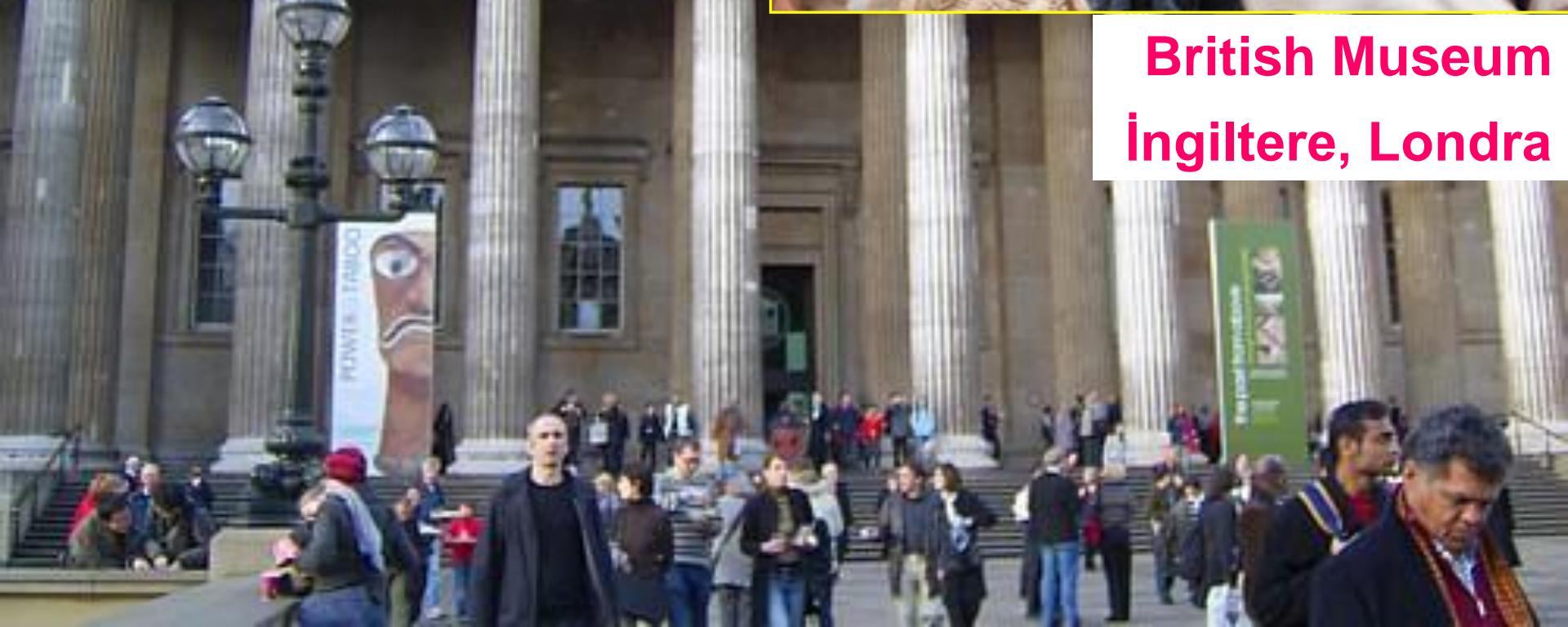
- **Sergilenen objelerle insanlar arasında köprü kurarak, objeleri yaşantıları ile bütünlesitmelerini sağlamak**
- **Objelerin insan yaşamının somut ve otantik bir belgesi olarak algılanmasını sağlamak**
- **İnsanların siyasal, kültürel, sosyal, bilimsel, ekonomik ve ekolojik ilişkileri anlamalarını sağlamak, onların araştırmacı yönlerini geliştirmek**
- **Bireylerin zamanını yaratıcı bir biçimde değerlendirmek**

-
- **Müzeyi bir yaşam biçimini haline getirmek,**
  - **İletişim, öğrenme ve sosyal gelişmeyi sağlamak**
  - **Ekonomik, sosyal ve siyasal gelişmeye katkıda bulunmak**
  - **Kendini tanımayı, kimlik geliştirmeyi ve değişimi sağlamak**
  - **Müze ekonomisini geliştirmek**
  - **Turizme katkı sağlamak**

**British Museum
Inghilterra, Londra**

Bizans Müzesi
Yunanistan, Atina

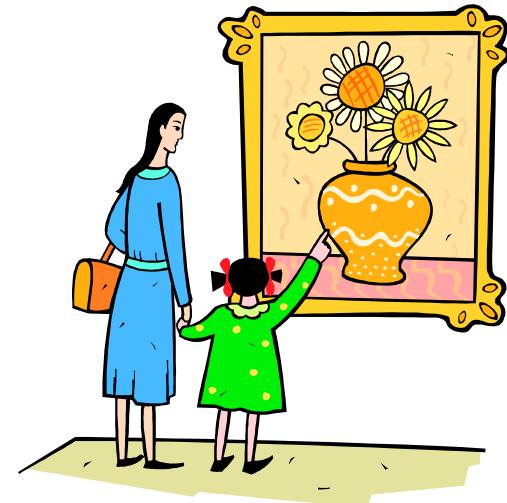

Imaginosity Keşif Müzesi, Dublin

Müze Eğitimi

**1. Temel eğitimde
ve yaşam boyu
öğrenme sürecinde
yaşantılarla dayalı,
çok yönlü bir
öğrenme ve yaşam
alanı olarak
müzelerin etkin
kullanımıdır.**

---

2. Müzelerin mevcut koleksiyonlarını kullanarak, ziyaretçilerde **merak, ilgi ve heyecan uyandıracak ziyaretçi merkezli eğitim programları ve **yaparak – yaşayarak** öğrenmeye olanak sağlayan etkinlikler hazırlama sürecidir.**

Hamburg İş Müzesi
Tempa Galerisi

Müze Eğitiminin Çıkış Noktası:

Müze koleksiyonlarında yer alan nesnelerin her biri önemli birer bilgi kaynağıdır. Nesneler ile insanlar arasında doğrudan ya da dolaylı yollarla bağ kurmak, müze ortamından eğitim amacıyla faydalananmak, müze aracılığıyla toplumu aydınlatmak ve topluma “**akıcı eğlence**” olanakları sunmak günümüzde müzelerin en önemli işlevi olmuştur.

Hamburg Klick Çocuk Müzesi

**AMAÇ: Geleceğe – Bilgi ve Duygu
Çağına hazırlanmak için müze eğitimi**

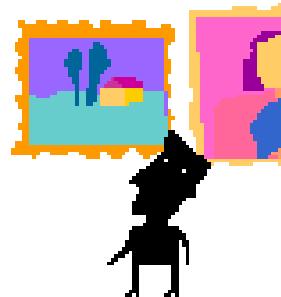

**Müze eğitimi, insanlarınarası
ilişimi ve etkileşimi, okul vb.
kurumlar ile yaşam ilişkisini
geliştirmeye bir alan olarak müze ve
galerilerin her yaş insan için ideal
bir öğrenme ve eğitim ortamı
olmasını **amaçlamaktadır.****

DÜNYADA MÜZE EĞİTİMİ

- 19. yüzyıl (Başlangıç)
- 20. yüzyılın ilk yarısı
(Duraklama)
- 20. yüzyılın ikinci yarısı
(Yükseliş)...*çocuk müzelerinin
sayısındaki artışın etkisi
büyüktür.*
- 21. yüzyıl (zirve)

Ayhan Erol

EKTDEL
SCHOOL

Yazıcı
Yazıcı

Surfline
63

Müze Eğitimi – Öğrenme İlişkisi

**Müzeler Aktif Öğrenme
Ortamlarıdır...**

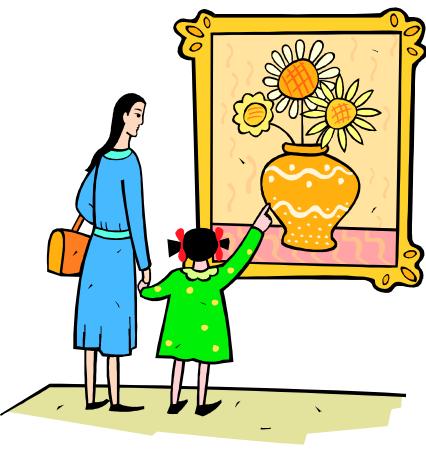
Öğrenme Nedir?

**Aktif Öğrenme Nasıl
Geçerleşir?**

Öğrenme:

Davranışlarda ya da öğrenilmiş biçimde davranışabilme kapasitesinde meydana gelen ve pratikten, deneyimin diğer şekillerine kadar çeşitli alanlarda sonuç veren kalıcı bir değişikliktir (Schunk, 2009).

ÖĞRENME İLKELERİ

- **Öğrenme aktif bir süreçtir.**
- **İnsan öğrenmeyi öğrenirken öğrenir.**
- **Anlamlı öğrenme zihinsel bir süreci gerektirir.**
- **Öğrenmede dil gereklidir.**
- **Öğrenme sosyal/etkileşimsel bir etkinliktir.**
- **Öğrenme ortama bağlıdır.**
- **Öğrenmede bilgiye ihtiyaç vardır**
- **Öğrenme zaman alır.**
- **Motivasyon öğrenmenin temel bileşkenidir.**

Öğrenme Tarzları

- **Görsel**

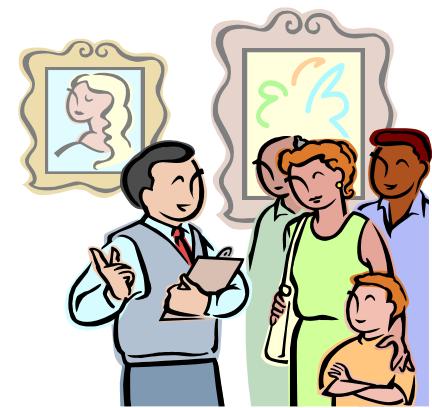
Görerek öğrenme

- **İşitsel**

Dinleyerek öğrenme

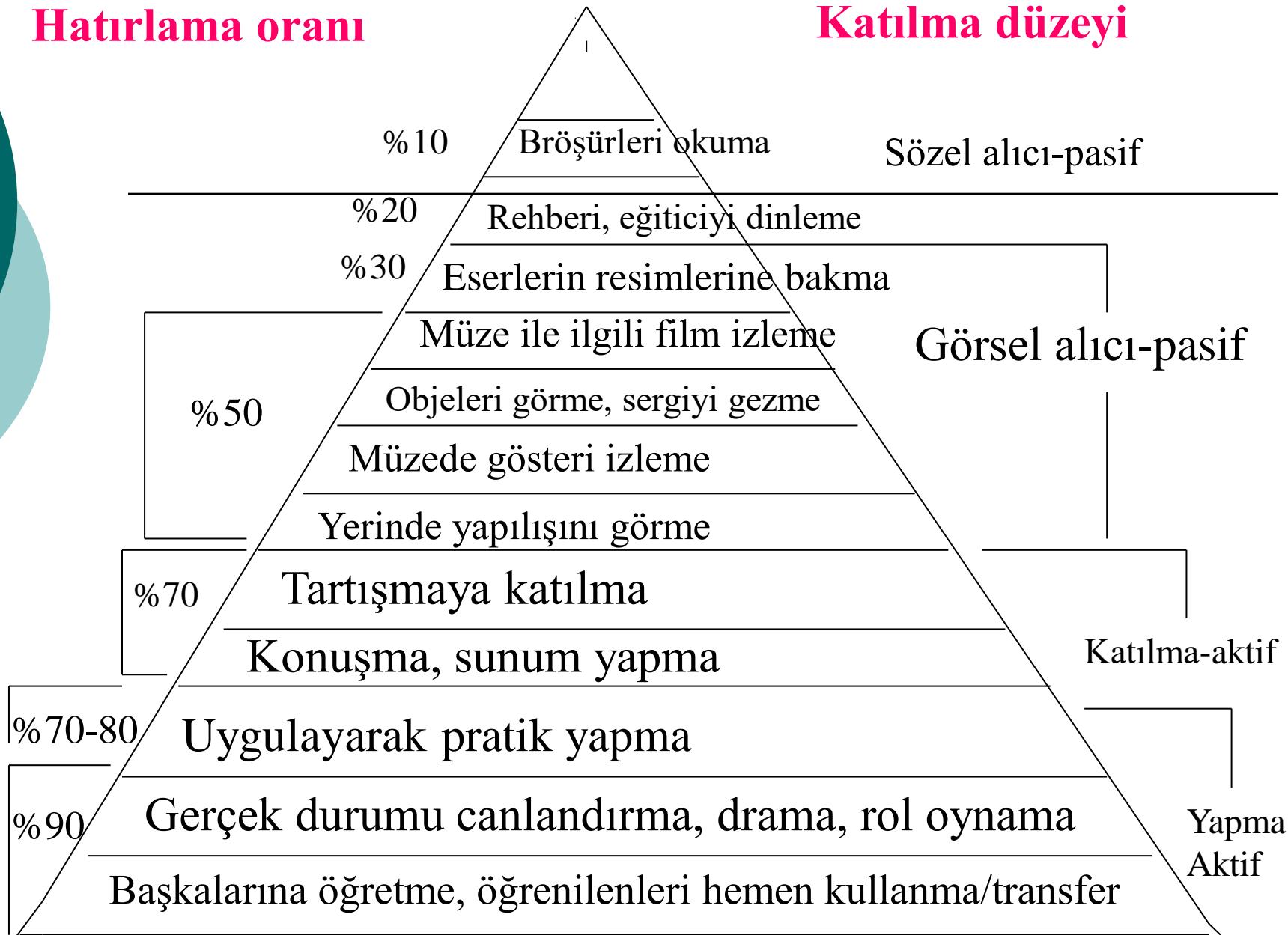
- **Bedensel/Kinestetik**

Yaparak, dokunarak, hareket ederek öğrenme

Hatırlama oranı

Katılma düzeyi

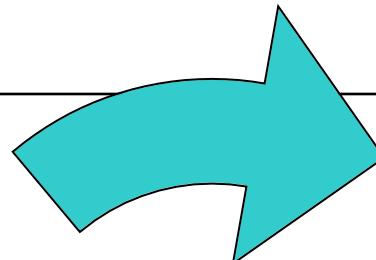

YAŞANTI VE ÖĞRENME KONISİ (Dale, 1969)

İnsanlar,
Okuduklarının **%10'unu**,
Duyduklarının **%20'sini**,
Gördüklerinin **% 30'unu**,
Hem görüp hem duyduklarının **%50'sini**,
Görüp, duyup, söylediklerinin **%80'ini**,
Görüp, duyup, yapıp, söylediklerinin **%90'ını**
HATIRLARLAR...

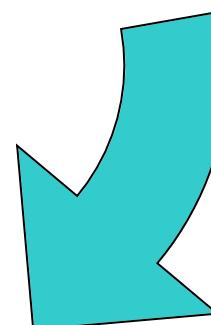
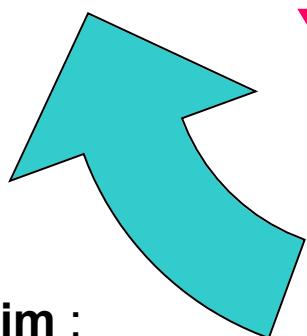
Bilgileri Paylaşma: Sosyal beceriler

KATILIM

DAYANIŞMA/İŞBİRLİĞİ

MÜZEDE
YER ALAN
BİLGİLER

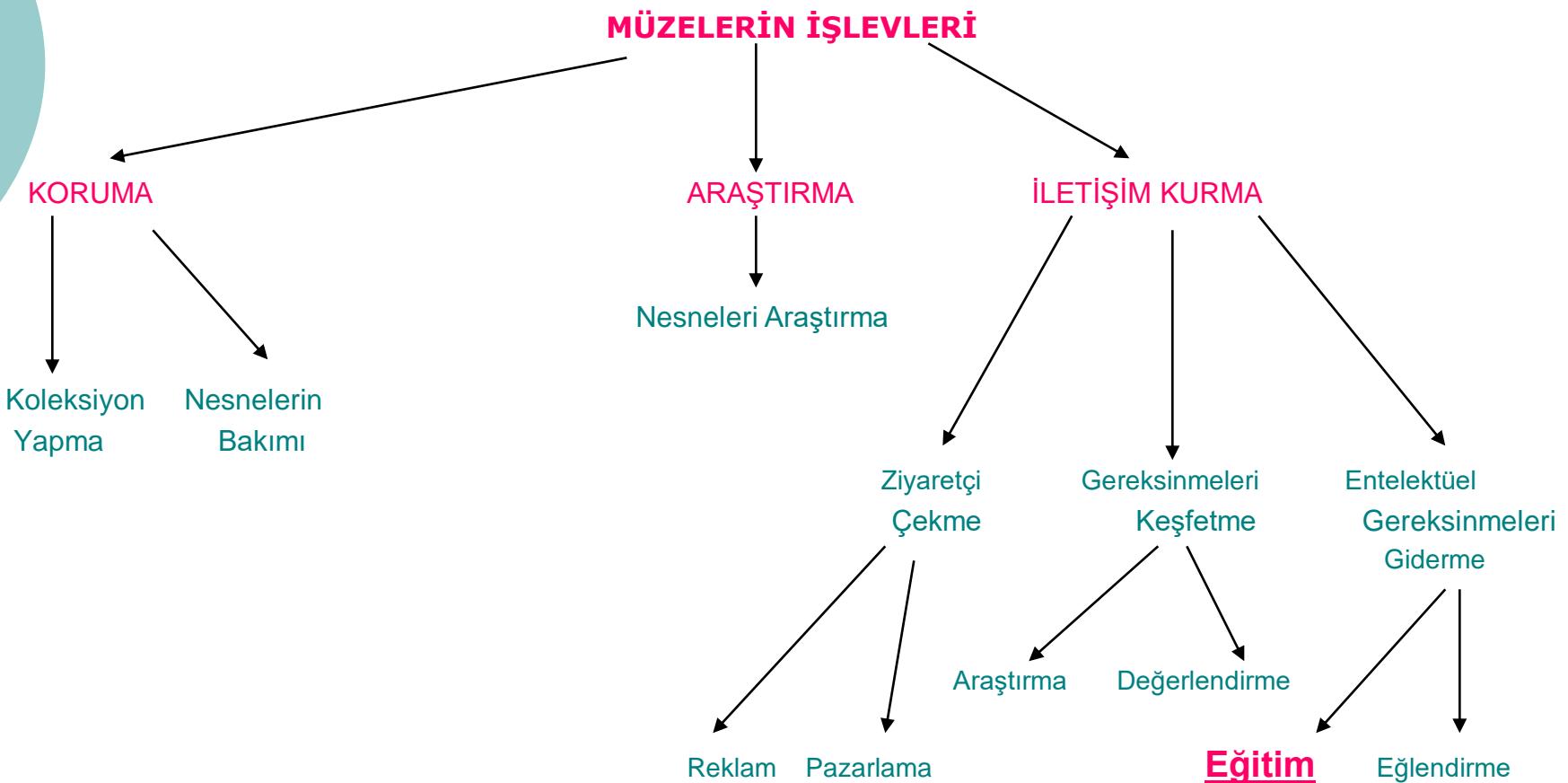
Bilgilere Erişim :
Eleştirel düşünme,
problem çözme

GÜÇLENME

Bilgileri Kullanma:
Yaratıcı
düşünme

Müzede öğrenmenin temel boyutları

MÜZELERİN İŞLEVLERİ

Kaynak: Hooper-Greenhill, *Museum and their visitors*, 1996'dan geliştirilmiştir.

MÜZELERİN EĞİTİM YÖNTEMLERİ

KİTLE İLETİŞİMİ

UZAKTAN ÖĞRENME YOLUYLA EĞİTİM

- Gösterimler
- Sergiler
- Yayınlar
- Videolar
- Öğretmen takımları
- Ödünç verme hizmetleri
- Gezici müze

KİŞİLERARASI İLETİŞİM

YÜZYÜZE ÖĞRETME YOLUYLA EĞİTİM

- Elle yoklama
- Çizim yapma
- Yapma
- Konuşma
- Drama
- Konferanslar
- Atölyeler

Müzede
Toplumda

Kaynak: Hooper-Greenhill, *Museums and their visitors*, 1996.

Kitlelerarası İletişim: Yüzyüze + Yaparak / Yaşayarak

Hamburg Sanayi Müzesi Model Araba Yapım Çalışması

Hamburg Sanayi Müzesi Eğitim Atölyesi

Kitlelerarası İletişim: Yüzyüze + Yaparak / Yaşayarak

Hamburg Denizcilik Müzesi eğitim etkinliği

Kitlelerarası İletişim: Yüzyüze + Yaparak / Yaşayarak

Boston Çocuk Müzesi, ABD

Kitle İletişimi: Gösterim, sergi, yayın vb

Αγγελοι Λεπτομέρεια από παρασταση Γεννητης.
Εικόνα, σ. μητρ 15ου αιώνα.

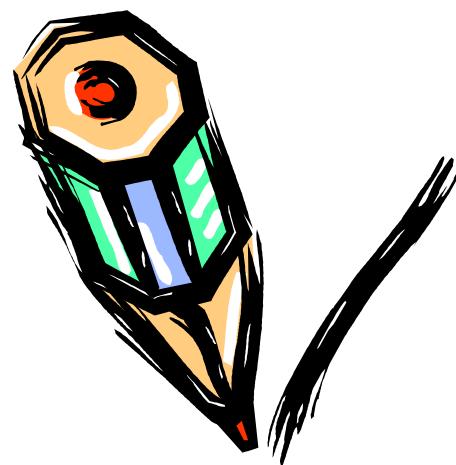
BX M
ΙΔΑΙΟΝ ΑΧΡΙΣΤΙΝΟ
ΙΚΟΓΕΙΟ

ΕΙΚΟΝΑΙΚΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΙΚΟΝΑΙΚΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Μεγάρες και πύργοι της Αρχαίας Ελλάδας
1) Κάτι η γέρασανά πύργοι
2) Κάτι πάνω από τις πύργους είναι οι θεοί
3) Τα πάντα ζει στην ιερή πόλη της Αθήνας
4) Η αρχαία Ελλάδα ήταν η πατέρας της Ευρώπης

Tannin elindeki kılıçlı kadehe içti suran erlein sağ elinde gaga ağzı testi görülmektedir. Gaga ağzı testler günlük işlerde kullanılmayan dini tören kaplamalarında lüks örnemelerdir.
Bu testinin gerçek örnekleri Eskişehir, İrandık, Ferzant vitrinlerinden bulunuz.
Bu tannin mabette ve dini törende kullanıldığı kanıtlayan bir başta örnek gösterilebilir misiniz?

Muz
Hitler in
ra

την Κυριακή...
ραντεβού
στο Μουσείο
Κυκλαδικής
Τέχνης!

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ

Merhabal
Beni tanıdin mı? Tabii tanıyorum, neredeyse her gün konuşuyorum. Ben de seni tanıyorum. Senden öncekileri ve onlardan öncekileri de tanıyorum.
Bu kripto seni bir arkadaşınla tanıştıracağım. Arkadaşının sana anlatacakları var. O da senin gibi benim doğduğum topraklarda, yani Anadolu'da yaşadı. Anadolunun seriveti çok ama çok eskiyleder basıldı. Seni sen yapam tümü bı zenginliğim nereden geldiğini öğrenmek istersen eğer, arkadaşma kulak vermen yeteller.

Ben Buzultas.
Biz Anadoluya ilk gelenlerdeniz. Bidden önce burada ne bir ülke, ne bir köy ne de bir ev vardı. Bizim yaşadığımız Anadolun sizinkinden çok farklı. Çünkü doğa koşulları çok zor ve acımasız. Yanardağlar sürekli patlıyor ve her yere lavlar püskürüyor. Anadoluda vahşi hayvanlarla mücadele dolu.
Biz mağaralarda, kovuklarda ve sigınaklarda barınıyoruz, avlanarak ve bitkileri toplayarak yaşıyoruz. Hürdüz ev yapmayı, sedze yetiştirmeyi, hayvanları evcilleştirmemi bilmiyoruz.

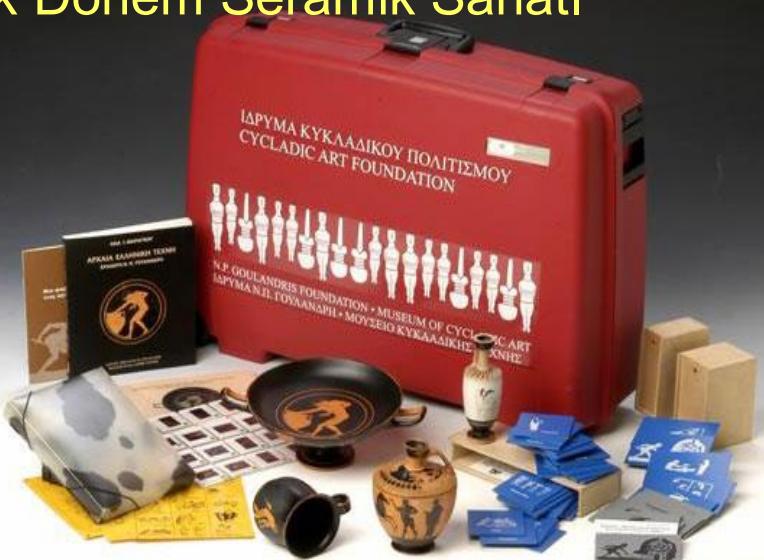
Kiklad Sanatı Seti

Antik Yunan'da Oyun

Antik Dönem Seramik Sanatı

COLLECTIONS CENTRAL ONLINE

Welcome! To begin exploring our collection, click on any object on this page. You can also draw an object, check out an online exhibit or use the search tool.

draw	exhibits	search
	Behind the Scenes at Collections Central	

pick an object to draw

Click on an object to go to the drawing sketchpad.

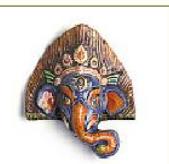
Black-crowned Night Heron

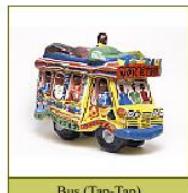
Figure Whistle

Eighty-eight Butterfly

Ganesh Mask

[\[About This Object\]](#)[\[About This Object\]](#)[\[About This Object\]](#)[\[About This Object\]](#)

Bus (Tap-Tap)

Black-Tailed

Asian Barbie Doll

Yellow Perch Skeleton

[\[About This Object\]](#)[\[About This Object\]](#)[\[About This Object\]](#)[\[About This Object\]](#)

< Back

look & draw

Collections Central

< Back

Drawing Tool Help

Send us your drawing and it might be posted on this website.

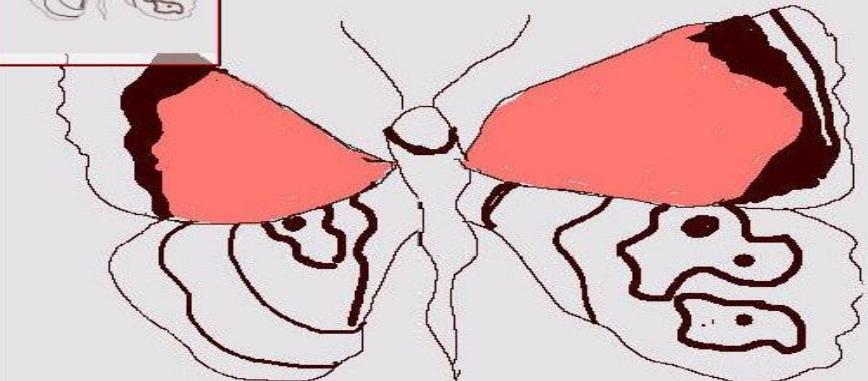
To submit: Enter a title, your name, and click Send.

When you see:
"Successfully saved image!" your drawing has been received.
Thank you.

other ways to explore objects

Eighty-eight Butterfly

"The squasd butterfly" by Tony
This picture was drawn by a visitor to Collections Central Online.

Where is it from?

Found in: Central America
Found in: South America

How old is it?

Collected: 20th century

How big is it?

Wingspan: 1 3/4"

What is it?

Eighty-eight Butterfly
Diaphania clymene

OTHER VIEWS

This object is part of the category: Butterflies and Moths

[More from this category](#)

Who would believe that a butterfly's pattern could look like a number? Each of the Eighty-eight Butterfly's bottom wings shows the number 88. Its bright red spots and bold black and white pattern attracts the attention of predators and warns them not to eat the butterfly.

If you click on the image in "Other Views," you'll see the upperside of the Eighty-eight Butterfly. It has a black background with blue stripes - a very different pattern compared to the underside.

The Eighty-eight Butterfly lives in tropical rainforests, where butterfly observers can see it sipping sweet juices from rotting fruit and mineral-rich water from animal waste and dung. It is found in South America in Peru, Ecuador and Brazil. In Central America it is found in Costa Rica north to Guatemala.

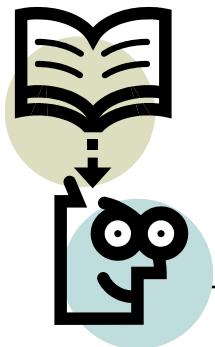
Rahmi M. Koç Müzesi MüzeBüs

MÜZE BüS
geze geze müze

Amerikan Yerlileri Müzesi ABD

Müze Eğitiminin İlkeleri - 1

- **Sürekli, yaşam boyu**
- **Her müzenin eğitimi kendine özgü**
- **Koleksiyonlar ile ziyaretçilerin gereksinmeleri ve ilgileri arasında ilişki**
- **Koleksiyonları incelemek önemli**
- **Eğitim için uygun nesneleri seçmek önemli**
- **Koleksiyonlar ile hedef kitle arasında ilişki kurmak önemli**
- **Ziyaretçinin çevreyle ve nesnelerle etkin bir etkileşim içinde olması sağlanmalı**

Müze Eğitiminin İlkeleri - 2

- **Duyulara, düş gücüne, yaratıcılığa yönelmek önemli**
- **“Nesnelerden öğrenme” , duyuları temel alır, yaşantıya dayanır**
- **Zorunlu değil gönüllüdür**
- **Hoşa gitmesi, haz vermesi beklenir**
- **Somuttan soyuta giden düşünmeyi geliştirir**

(Kaynak: Hooper-Greenhill 1999'dan geliştirilmiştir.)

Frankfurt Çocuk Müzesi Kağıt Yapım Atölyesi

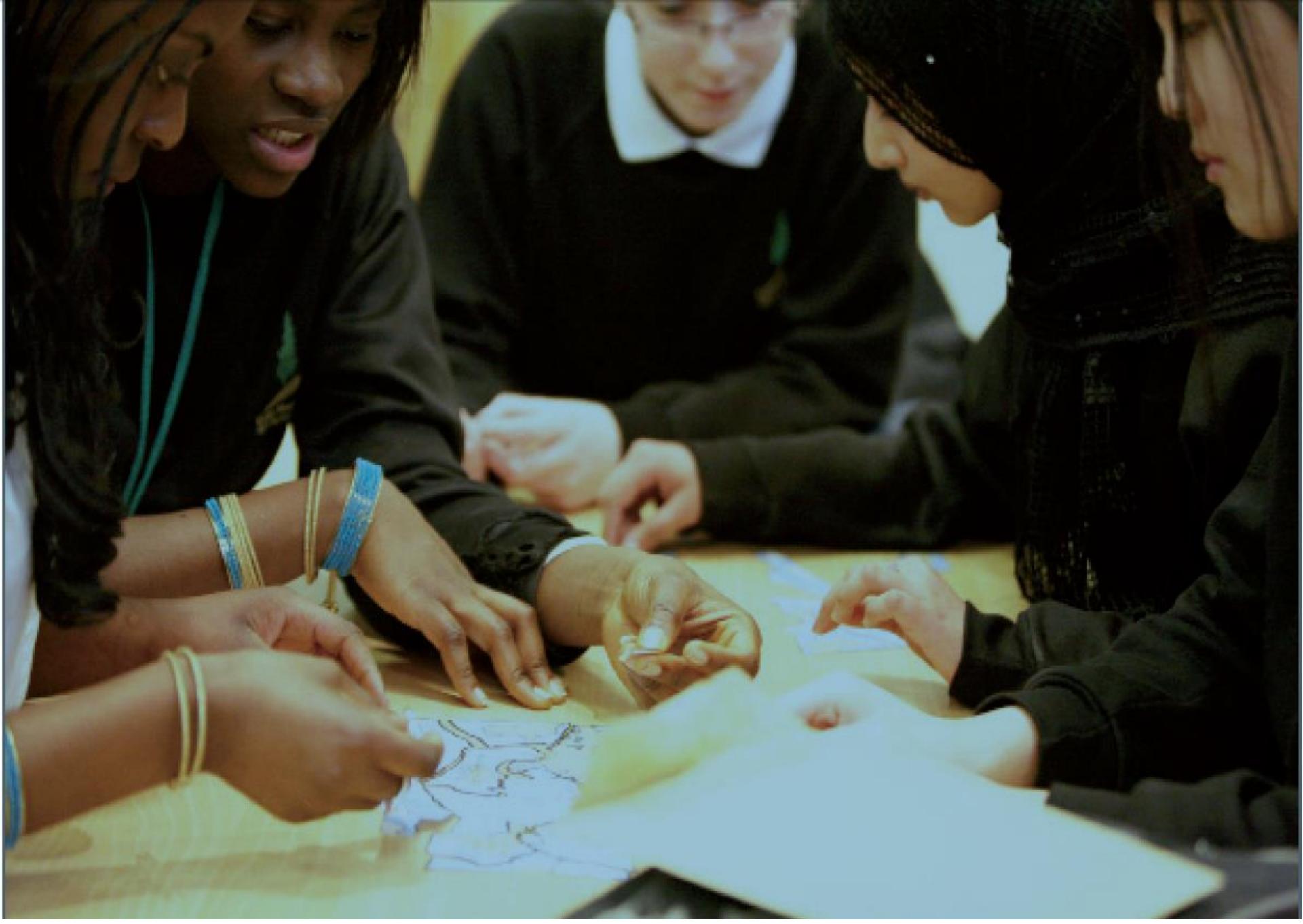
MÜZE EĞİTİMİNDE TEMEL İLKE

- Çocukların müzede:
  - Aktif olması
  - Araştırması
  - Keşfetmesi
  - Denemesi
  - Yaşaması
  - Eğlenmesi
  - Haz duyması..... dır.

“Lütfen dokun”

“Bu müzede dokunmamak yasaktır”

Manchester Müzesi, İngiltere

Klick Çocuk Müzesi, Almanya

Indianapolis Çocuk Müzesi, ABD

Londra Çocuk Müzesi

Schulklasse
Schulklasse + Rollstuhler

A 20

Müze Eğitim Etkinlikleri / Yöntemler:

- 1. Atölye çalışmaları**
- 2. Çalışma Yaprakları**
- 3. Yaratıcı Drama**
- 4. Dokunma Etkinliği (hands-on)**
- 5. Müzede Oyun**
- 6. Nesnelerle Çalışma**
- 7. Karşılaştırma**
- 8. Beyin Fırtınası**
- 9. Tartışma**
- 10. Kültürel ve doğa keşif etkinlikleri**
- 11. İmgelem Bulma**
- 12. Kurslar**
- 13. Genel Öğretim Yöntem ve Teknikleri**
- 14. Müzede rehberli tur**

Yöntemlerden örnekler...

- **Müzede Oyun:** Müzede Arama bulma oyunları, karşılaştırma oyunları vb.
- **İmgelem Kullanma:** Resimleme, öyküleme, Şiir, Kafije vb. oluşturma, Öykü bulma, Örütü bulma vb.
- **Keşif Yapma:** Kültürel keşif, Doğal keşif, Mimari Keşif vb.
- **Canlandırma, Yeniden Oluşturma:** Yaratıcı Drama, Rol yapma, canlandırma
- **Tartışma (Grup Çalışması):** Beyin Fırtınası, Tanıtım hazırlama, imge değerlendirme, tartışma grupları vb.
- **Gözlem**

MÜZE ← → Etkileşimsel müze yaşıntısı ← → BİREY

Mesaj

Bireysel, sosyal, fiziksel

Anlam

- Objelerle etkileşim(algılar, ilgiler)
- Gözlem: Duyuları ifade etme
Anlamlılık, hayal gücü, yorumlama
- Kendi yaşamına bağlama
- Ön hazırlık/bilgilendirme
- Müzenin anlamı/bakış açısı/yapısı
- Objelerin anlamı/objeleri okuma
- Kültürel değerler/yaşam
- Gerçeği arama
- Mesaj analizi
- Uygulama, deney yapma
- Değerlendirme
- Ekip çalışması/İşbirliği
- Tahminde bulunma, sonuç çıkarma

*Merak/Şaşkırtma
Güven sağlama
Uyarıcı olma/harekete geçirme
Kontrol olanağı verme
Oyun
İletişim
Ön bilgileri ile bağlantı kurma*

Müze atölyelerinde çalışmalar

Müze Atölyelerinde Çalışmalar: Klick Çocuk Müzesi, Almanya

Müzede İmgelem Kullanma

Müzede Canlandırma, Yeniden Oluşturma

Müze Eğitimi İle Kazandırılabilen Beceriler

- İletişim ve Sosyal Beceriler
- Müzede Öğrenme
- İnsan ve Çocuk Hakları Bilinci
- Çocukların Katılımı
- Kültürel Miras Bilinci
- Kültürel Farkındalık
- Yaratıcı Düşünme Becerisi
- Hoşgörü
- Sergileme Becerisi
- Yaratıcı Yazma Becerisi
- Tasarım Yapma Becerisi
- Araştırma – İnceleme Becerisi

“Hiç kimse müzede başarısız olmaz”

F. Oppenheimer

DEĞERLENDİRME

Kaynaklar

- Hooper-Greenhill, E., (1994). Museum and Their Visitors, Rouledge, London.
- Hudson, K., (1977). Museums for the 1980's: A Survey of World Trends, UNESCO, London.
- Hudson, K., (1988). Museum of Influence, Reprinted, Cambridge Universit Press., Cambridge.
- ICOM and UNESCO, (1949). Museum Serve Children, Museum, 2, 1, 23-52.
- Jensen, N., (1999). Children, teenagers and adults in museums: A developmental perspective, The Educational Role of the Museum, Second Edition, 110-117, Routledge, London.
- Harrison, M., (1963). Eğitim ve Müzeler, Müzelerin Teşkilatlanması: Pratik Öğütler, 109-120, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara.
- Hein, G. E., (1998). Learning in the Museum, Reprinted, Routledge, London.
- Hooper-Greenhill., (2000). Museums and Interpretation of Visual Culture, Routledge, London and New York. Hooper-Greenhill E., (1999a).
- Education, communication and interpretation: towards a critical pedagogy in museums, The Educational Role of the Museum, Second Edition, 3-27, Routledge, London.

TEŞEKKÜRLER

Ceren Karadeniz
Ankara Üniversitesi
Müze Eğitimi Anabilim Dalı

